

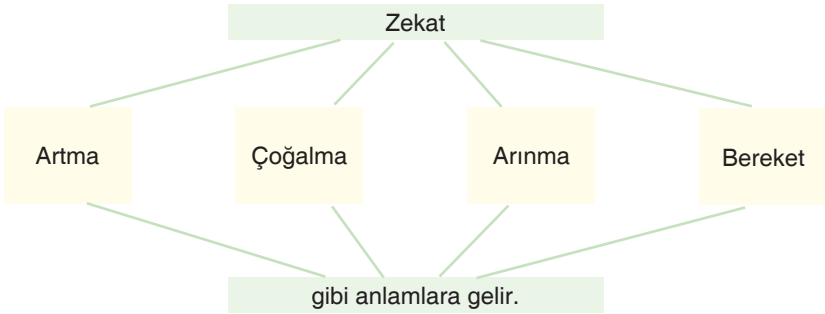
Zekat ve Sadaka

Zekat ve Sadaka İbadeti

Zekât

Zekat: Zengin Müslümanların yılda bir kez malının veya parasının belli bir miktarını Allah (c.c.) rızası için ihtiyaç sahiplerine vermesidir.

Çünkü zekatı verilen mal artar, çoğalır, bereketlenir ve her türlü kirden arınır. Zekat veren kişiye Allah (c.c.) verdiği için kat kat fazlasını verir.

Ayet

“Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve mütaki olanlar da bunlardır.” (Bakara suresi, 177. ayet)

Nisap

Nisap; yeme, içme, giyinme, barınma, eğitim ve sağlık gibi temel ihtiyaçların dışında en az 85 gr altın veya ona eş değer mal ya da paraya sahip olmaktır.

Zekat ve Sadaka

Zekat ibadeti hakkında bilinmesi gereken bazı kurallar:

- ✓ Zekât verilecek malın veya paranın bir yıl süreyle sahibinin elinde bulunması gerekir.
- ✓ Zekât verecek kişinin borcu da bulunmamalıdır.
- ✓ Bir maldan zekât verilebilmesi için o malın sahibine gelir getirmesi gerekir.
- ✓ Oturulan ev, evde kullanılan eşyalar, giyilen elbiseler ve binek olarak kullanılan araç için zekât verilmez.
- ✓ Zekât verecek kişi, bu sorumluluğunu gösteriştan uzak, gurur ve kibire kapılmadan yerine getirmelidir.

Zekat Nelerden Hangi Oranlarda Verilir?

Zekatın hangi mal türünden ve ne oranda verileceği dinimizce önceden belirlenmiştir. Bu miktarlar aşağıdaki tabloda şöyle gösterilmektedir:

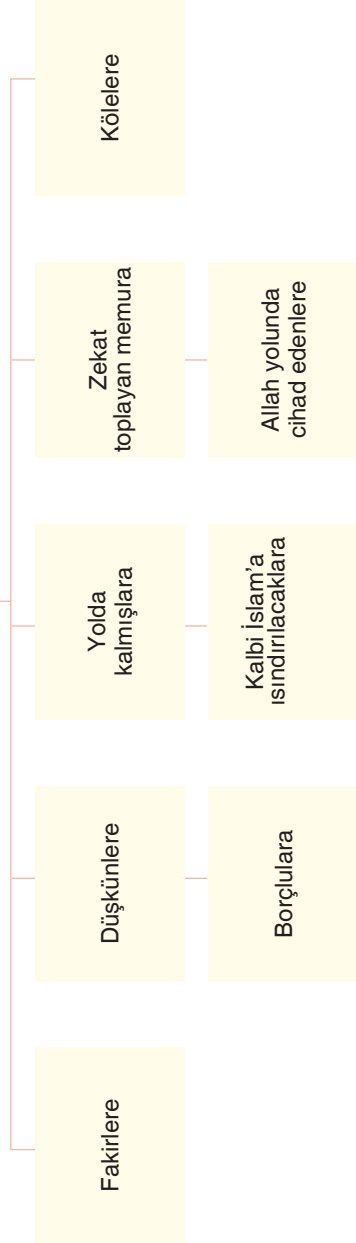
Nelerden verilir?	Ne kadar verilir?
<ul style="list-style-type: none">✓ Altın, gümüş, nakit para, menkul değerler✓ Ticaret malları✓ Koyun ve keçi (küçükbaş hayvan)	1/40 (%2,5)
<ul style="list-style-type: none">✓ Sığır ve manda (Büyükbaş hayvan)	1/30
<ul style="list-style-type: none">✓ Deve	Her 5 deve için 1 koyun veya keçi
<ul style="list-style-type: none">✓ Toprak ürünleri (öşür)	1/10

Tablo Hakkında

Zekat kimlere verilir?

Dinimiz zekatın hangi mallardan ve ne kadar verileceğinin yanı sıra kimlere verilebileceğini ve kimlere verilemeyeceğini de önceden belirlemiştir. Zekat vermekle yükümlü olan kimse bu zekatını Tevbe suresinin 60. ayetinde belirtilen gruplardan birine verebilir. Bu ayette zekat verilebilecek gruplar şöyle sayılmıştır:

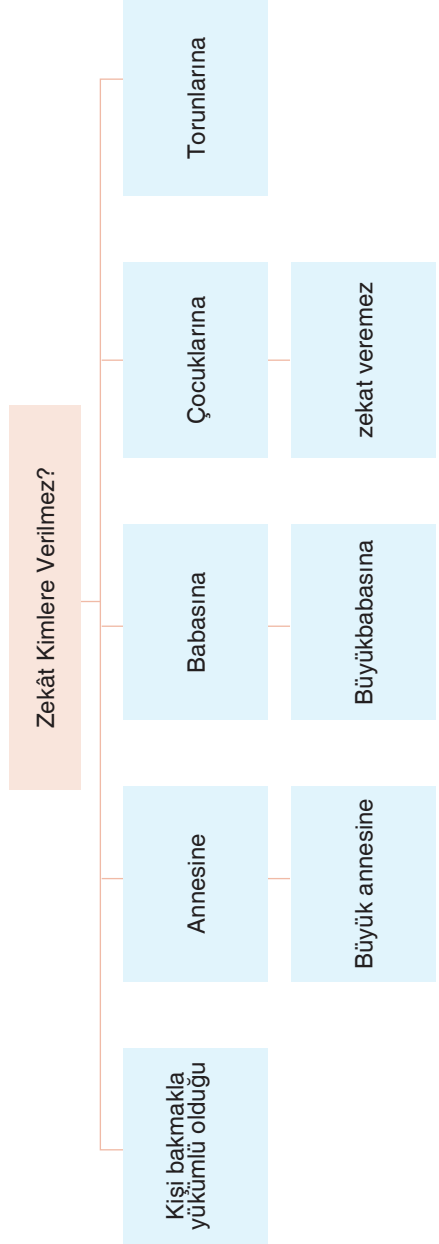
Zekat Kimlere Verilir?

Tablo Hakkında

Zekat Kimlere Verilmez?

Zekatın verilebileceği yerler yanında bir de verilemeyeceği yerler bulunmaktadır. Bunlar aşağıdaki tabloda şöyle ifade edilmiştir:

Zekat verilirken Őunlara dikkat edilmeli;

- ✓ Niyet edilerek verilmelidir.
- ✓ Yalnızca Allah rızası kazanma amacı güdülmelidir.
- ✓ Malın kötüsünden verilmemelidir.
- ✓ Verilen kişiden dünyalık bir karşılık beklenmemelidir. Başa kakma ve minnet etme ile reklam aracı edilmemelidir.

Sadaka

Sadaka: Bir insanın kendi isteğiyle yalnızca Allah (c.c.) rızası için yaptığı her türlü yardım ve iyiliklerdir. Sadaka, zekat gibi yalnızca maddi araçlarla gerçekleştirmez. Manevi yollarla yapılan sadakalar da vardır.

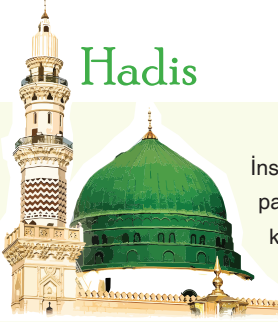
- Gülümsemek,
- iki kimsenin arasını bulup barıştırmak,
- bir kimseye bineğine binmesinde veya eşyasını taşımasında yardım etmek,
- Güzel söz söylemek,
- Namaza gitmek için atılan her adım,
- Yoldaki rahatsızlık veren Őeyleri kaldırmak sadakadır.

Kimler Sadaka Verebilir?

Kavram

Sadaka-i cariyeye (Kesintisiz sadaka): Herkesin yararlanacağı cami, okul, yurt ve hastane gibi hayır kurumları yaptırmak veya bu kurumların yapımına katkıda bulunmak da sadakadır. Öldükten sonra da yapan ya da vesile olan kişilere sevap kazandıran bu sadakaya sadaka-i cariyeye denir.

Hadis

İnsan öldüğü zaman amel işlemleri kesilir (amel defteri kapanır). Ancak üç şey bundan müstesnadır. Sadaka-i cariye, kendisinden yararlanılan ilim veya kendisine hayır dua eden salih çocuk. **(Darimi)**

Kavram

Fitre (fıtır sadakası): Ramazan ayına özel olarak verilen bir sadaka çeşididir. Fitreyi zengin olan her Müslümanın vermesi gerekir. Kişi başına verilir. Bir ailedeki bütün bireylerin fitresini aile büyüklerinden biri verir. Miktarı kişinin ekonomik düzeyine, maddi durumuna göre değişir.

Zekat ve Sadaka Arasındaki Farklar

Zekat

- ✓ Her yıl tekrarlanan bir ibadettir.
- ✓ Belirli bir miktarı vardır.
- ✓ Sadece mal ile yapılır.
- ✓ Hükmü farzdır.
- ✓ Yalnızca Kur'an'da belirlenmiş kişilere verilir.
- ✓ Belli bir zenginlik şartı vardır.

Sadaka

- ✓ Birden fazla verilebilir.
- ✓ Belli bir miktarı yoktur.
- ✓ Mal ve bedenle yapılır.
- ✓ Hükmü sünnettir.
- ✓ Kişi ve yer sınırlaması yoktur.
- ✓ Zengin olmak şart değildir.

Zekat ve Sadaka

İnfak

İnfakin farz olanına **zekât** adı verilir. İnfakin nafile olanına ise fıkhîta **sadaka** adı verilir. Buna göre infak, zekat ve sadakayı da içine alan maddî ve manevî her tür yardımlaşma şekline verilen ortak addır.

Kavram

İnfak: Yarar veren bir şeyi ona muhtaç olan biriyle karşılıksız paylaşmak manasına gelir.

Ayet

Ey İman edenler! Size verdiğimiz rızklardan, alışverişin, dostluğun ve şefaatin fayda vermeyeceği gün gelmeden evvel infak edin.

(Bakara suresi/254)

Buna göre, toplumda fakir-zengin ayırımı yerine saygı ve sevginin; kin ve nefret yerine kardeşliğin oluşması, o toplumda infak kültürünün yaşatılmasıyla mümkündür.

